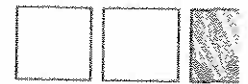

Quickscan Planlocatie

Lage Boeschoterweg 21

te Garderen

I. INLEIDING

In opdracht van Van Westreenen Adviseurs te Barneveld heeft De Groene Ruimte BV in juli/augustus 2007 een Flora- en faunaonderzoek (quickscan) voor de planlocatie aan de Lage Boeschoterweg 21 te Garderen uitgevoerd.

Het plangebied betreft een voormalig loonbedrijf. Het plangebied ligt in de bosrijke omgeving tussen Garderen en Voorthuizen. Het onderzoeksgebied (= plangebied) is naar schatting 0,7 ha groot.

De ingreep betreft het amoveren van de bestaande bebouwing en een deel van de groenvoorzeningen, waarna nieuwbouw van vier vrijstaande huizen op de planlocatie zal plaatsvinden. Een groot deel van de planlocatie blijft onbebouwd.

Middels de Flora- en Faunawet (FF-wet) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. De beoogde ingreep kan een effect hebben op de eventueel aanwezige (beschermd) planten- en diersoorten. De quickscan is uitgevoerd om vast te stellen of zich beschermde soorten bevinden in het plangebied, of deze soorten er gebruik van maken en of deze soorten verstoord worden door de ingreep (waardoor één of meer van de artikelen 8 t/m 12 van de FF-wet worden overtreden).

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Art. 8 Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Art. 9 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Art. 10 Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Art. 11 Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Art. 12 Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van de ecologische quickscan van de planlocatie. In het kader van de quickscan zijn een beknopt bronnenonderzoek en een veldonderzoek uitgevoerd. Van de planlocatie is een situatiebeschrijving opgenomen. Daarnaast zijn -per soortengroep- de aangetroffen en de zeer waarschijnlijk aanwezige, beschermde soorten aangegeven. Ook is aangegeven welke van deze soorten door de ingreep ter plaatse worden verstoord en voor welke soorten derhalve een ontheffing in het kader van de FF-wet is vereist. Indien bronnenonderzoek en veldonderzoek onvoldoende informatie of zekerheid hebben opgeleverd, waardoor nader (veld)onderzoek is vereist, is dat aangegeven.

In bijlage I is aangegeven welke middels de FF-wet beschermde soorten in het plangebied of z'n omgeving vóórkomen en welke daarvan door de ingreep worden verstoord.

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de FF-wet.

2. WERKWIJZE EN UITVOERING

Ter voorbereiding op het veldbezoek is voor het plangebied een aantal bronnen (internetsites, verspreidingsatlassen en andere relevante rapporten) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 18 juli 2007. Het was een zonnige en droge dag, er was weinig wind en de temperatuur was ca. 22 °C. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ervaren veldecoloog van De Groene Ruimte. Daarbij zijn alle (sporen van) beschermde soorten genoteerd. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten¹⁾. Ook andere bijzondere waarnemingen zijn genoteerd en er zijn foto's gemaakt. Er is speciale aandacht besteed aan de aanwezigheid van uilen en vleermuizen, met name de functie van de bebouwing voor deze soortengroepen.

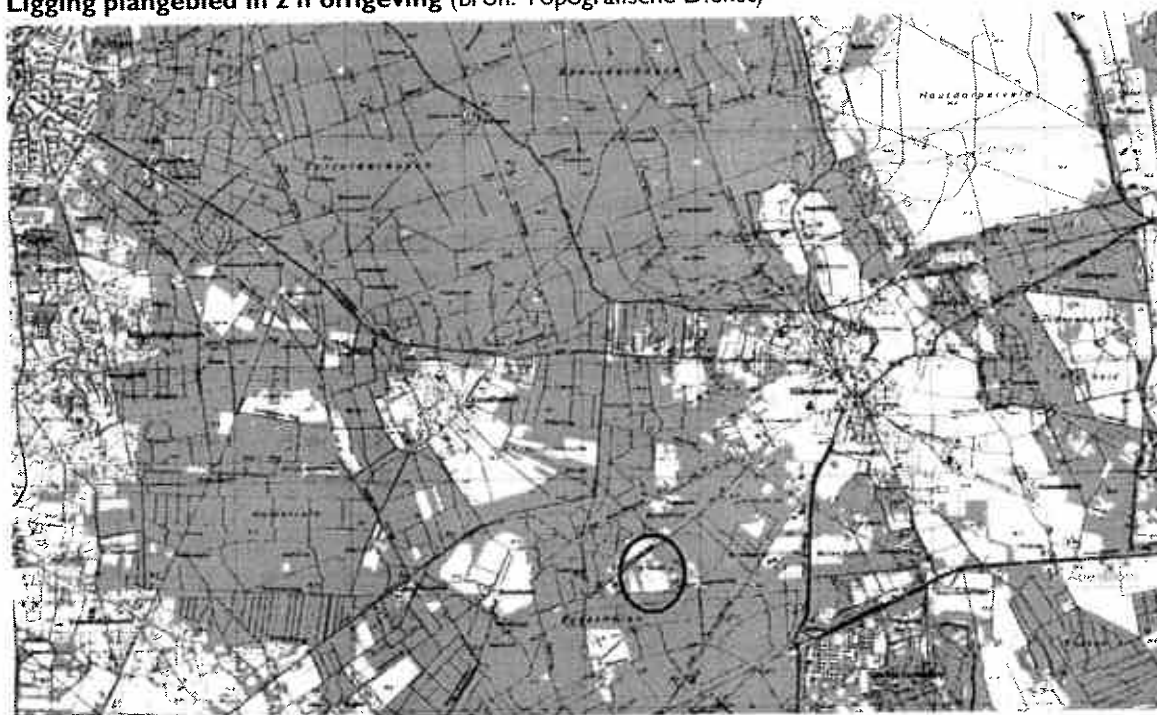
Er is wel gericht gezocht naar (sporen van) beschermde soorten, maar er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

In de rapportage zijn ter illustratie en toelichting enkele foto's²⁾ opgenomen, opdat een zo compleet mogelijk (ecologisch) beeld wordt verkregen van de planlocatie. Uiteraard zijn de wettelijk beschermde soorten apart vermeld en is aangegeven welke consequenties dit heeft voor de verdere procedure bij de sloop van de schuren en de verbouwing.

¹⁾ De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

²⁾ Alle in deze rapportage opgenomen foto's zijn gemaakt op tijdens het veldbezoek aan het plangebied, tenzij anders is aangegeven.

Ligging plangebied in z'n omgeving (bron: Topografische Dienst)

Het plangebied (bron: Google Earth)

3. RESULTATEN, ANALYSE EN ADVIES

3.1. Algemene beschrijving plangebied en toelichting op de ingreep

Ligging en omgeving

Het plangebied ligt in een bosgebied met weinig bebouwing en marginale agrarische activiteiten, op korte afstand ten westen van de woonkern Garderen. Het plangebied is in alle zijden omsloten door bossen. Het plangebied wordt ontsloten door de Lage Boeschoterweg, een zandweg die vooral door bestemmingsverkeer en niet-gemotoriseerde recreanten wordt gebruikt. Aan de oostkant grenst het plangebied aan de Oude Nijkerkerweg, een smalle geasfalteerde weg die voor auto's is afgesloten.

Ongeveer 1 km noordwaarts ligt het Speuldersbos; één van de oudste bossen van Nederland, met een grote natuurwaarde.

Het plangebied bestaat uit een erf met de bebouwing van een voormalig loonwerkersbedrijf. Alle bebouwing is vrij modern, nieuw en grotendeels in gebruik voor de stalling van voertuigen en ander materieel. Tevens is binnen de erfgrans een gronddepot ingericht en zijn voorzieningen voor paardensport aanwezig. Aan de noord- en oostkant van het erf liggen graslanden, die licht begraaasd worden door paarden. In zuidoosthoek van het plangebied is in het midden van de graslanden vrij recent een vijver aangelegd, een heuvel opgeworpen en een droge greppel gegraven. Tot het plangebied hoort verder een stukje bebost perceel, dat aansluit op het bosgebied ten oosten van het plangebied.

De ingreep betreft het amoveren van de bestaande bebouwing en een deel van de groenvoorzieningen, waarna nieuwbouw van vier vrijstaande huizen op de planlocatie zal plaatsvinden. Een groot deel van de planlocatie blijft onbebouwd. De ingreep is -in het kader van de FF-wet- aan te duiden als een "ruimtelijke inrichting of ontwikkeling".

Bodemgesteldheid en waterhuishouding

De bodem is licht golvend. Het plangebied ligt in een droge omgeving, met van nature voedselarme en leemhoudende zandbodems. In het plangebied is de bodem door agrarische gebruik verrijkt met humushoudend materiaal tot matig voedselrijk en plaatselijk voedselrijk. Het grondwaterpeil is zo laag dat watervoerende elementen in het plangebied en de directe omgeving niet gevoed worden door grondwater. Het plangebied bevat wel een aantal vijvers die met

behelp van ondoorlatend vijverfolie zijn aangelegd.

De vegetatie wijst op een aantal plaatsen op een relatief vochtige bodemgesteldheid, door tijdelijk stagnerend water (in de vorm van plassen water) als gevolg van bodemverdichting of een natuurlijke ondoorlatende laag.

Bebouwing

De volgende bebouwing is aanwezig in het plangebied.

- woonhuis.

Het woonhuis is een modern gebouw, dat los van de overige bebouwing staat. Het dak is bekleed met dakpannen. Het huis verkeert in goede staat van onderhoud en is geheel in gebruik. Aan het huis is een zwembad aangebouwd. Rond het huis is een ruime siertuin aangelegd, met een siervijver en een onderkomen voor sierpluimvee.

- kantoor en kantine.

Een tweede stenen gebouw is van dezelfde bouwstijl en is in gebruik als kantoor en kantineruimte. Ook dit gebouw verkeert in goede staat.

- schuren.

Alle schuren zijn van een zelfde moderne constructie, verkeren in gebruik voor de stalling van uiteenlopende voertuigen en opslag van materialen. De schuren bestaan deels uit lage muren van baksteen (buiten) en blokken kalksteen (binnen); spouwmuren lijken te ontbreken. De bovenste helft van de gevels is opgevuld met plankwerk (voor- en achtergevel) en golfplaat (zijkant). Isolatieplafonds en wanden ontbreken. Het dak is bekleed met golfplaat. Het dak is deels lichtdoorlatend, waardoor de schuren van binnen een ruime inval van daglicht kennen. Het hoofdcomplex van schuren heeft een grotendeels open voorgevel en is gemakkelijk toegankelijk in alle uithoeken.

een goede staat van onderhoud en zijn momenteel in

Los hiervan staat nog een schuur, die een complex vormt met het bakstenen kantoorgebouw. Deze schuur was ten tijde van veldbezoek gesloten en niet toegankelijk.

Aan de genoemde schuren is nog een aantal lagere open loodsen aangebouwd. Een deel van de zijwanden van deze loodsen zijn dubbelwandig. Een loods voor zoutopslag is geheel dubbelwandig.

Verder bevat het erf nog een kleiner bouwsel, waarin een elektrische installatie is ondergebracht.

- paardenstal.

Geheel los van deze bebouwing staat aan de oostkant van het erf een houten paardenstal. De uit plankwerk bestaande buitenwanden zijn van binnen geïsoleerd met plaatwerk en het dak is bekleedt met dakpannen.

Erf

Rond de bebouwing is het erf geasfalteerd. Aan de achterkant van de bebouwing ligt een gronddepot, waar zich op de zandbergen een ruderaal vegetatie met veel distels en brandnetels heeft ontwikkeld. Dit gronddepot is van de rest van erf en terrein afgescheiden door een lage wal, met daarop een haag van ongeveer 6 m hoge sparren. Ten oosten van de bebouwing en het gronddepot ligt een rommelig open terrein, dat door een hoge haag van Laurierkers van de omgevende weilanden wordt afgescheiden. Hier liggen allerlei bouwmaterialen opgeslagen en is een open zandbodem aanwezig, die als paardenbak wordt gebruikt. Verder noordwaarts, naast de oprit tot het erf, ligt een met steenslag verhard terreindeel, dat deels begroeid is met onkruiden. Ook hier zijn bouwmaterialen opgeslagen. Op deze hoogte zijn een aantal paardenbakken en de hiervoor beschreven paardenstal aanwezig.

Weilanden

Tijdens het veldbezoek was het gras hoog opgeschoten en werden de weilanden zeer licht begraasd door een aantal paarden. De grasmat is erg homogeen en lijkt vrijwel geheel uit Engels raaigras te bestaan. Het

aandeel van andere grassen en algemene weilandplanten is uiterst gering.

Bos

In het noordoostelijk deel van het plangebied ligt een stuk bos, dat direct aansluit op het bosgebied ten oosten van het plangebied. Er staat hier vooral Douglasspar, naar de randen toe komen ook Zomereik en Ruwe berk voor. Waarschijnlijk is dit bos nog niet zolang geleden uitgedund en heeft de toename van lichtinval tot gevolg had dat Japanse duizendknoop hier is gaan woekeren. Deze exoot domineert in combinatie met Amerikaanse vogelkers en Gewone braam de ondergroei. Daarnaast is nog een andere exoot aanwezig: Reuzenbalsemien.

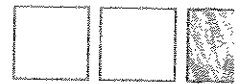

Watergangen

Het plangebied bevat geen functionerende watergangen maar wel een drietal vijvers, die aangelegd zijn met behulp van vijverfolie. Er ligt een grote vijver in het zuidwesten van het plangebied en er liggen twee vijvers in de siertuin van de woning. Eén van deze twee vijvers dient als zwembad voor het pluimvee en de andere vijver wordt bevolkt door goudkleurige siervissen.

In de zuidwesthoek van het plangebied is een aantal landschappelijke elementen gerealiseerd, die het midden houdt tussen ecologische landinrichting en tuinaanleg. Er ligt hier een ruime vijver met een centraal gelegen eiland. Om leegloop te verhinderen is onder de vijver vijverfolie ingegraven. Van de vrijgekomen aarde is iets verder westwaarts een heuvel gemodelleerd, die begroeid is met een gevarieerd, schraal en grazig vegetatietype. De vijver is tot aan het waterniveau omgeven door een hoge pioniervegetatie, die vooral bestaat uit het forse gras Hanenpot en Knopig duizendknoop. Behalve enkele pollen Pitrus, Blaartrekkende boterbloem

en Goudzuring ontbreekt hier elke vorm van natte begroeiing. Rond de vijver zijn groepjes struiken aangeplant, die naast Schietwilg en Grauwe wilg ook enkele sierstruikjes bevatten. Het water is grijs en geheel ondoorzichtig. Op en in het water ontbreekt elke vorm van begroeiing.

Ter hoogte van de vijver ligt een droge greppel, die sporen van vers graafwerk vertoont. De greppelwanden zijn begroeid met kleurig bloeiende ruigte- en graslandplanten (Duizendblad, St. Janskruid, Teunisbloem). De begroeiing van greppelwanden en opgeworpen heuvel vormen een kleurrijk contrast met de omringende weilanden.

Begroeiingen

De begroeiing op het terrein bestaat vooral uit homogeen grasland, onkruiden, siergewassen, verwilderde exoten, aangeplante houtgewassen en een meer natuurlijk bos met een niet-natuurlijke ondergroei.

Behalve de hiervoor beschreven begroeiingen aan houtgewassen staan er in de tuin enkele verspreidstaande sierbomen en lage hagen van wintergroene struiken. Langs de oprit naar het huis als afscheiding met het terrein van de voortuin staan vrij jonge populieren (20 tot 30 jaar oud).

3.2. Bronnenonderzoek

Volgens de gegevens van Natuurloket is het betreffende km-hok (175-470) goed onderzocht op vaatplanten, redelijk onderzocht op reptielen en slecht onderzocht op zoogdieren en amfibieën.

- Er komen in het kilometerhok vier licht beschermde plantensoorten, één streng beschermde plantensoort en vier Rode-Lijstsoorten. De vegetatieontwikkeling in uurhok kan in het algemeen, gelet op de inventarisatie gegevens, als van een basaal niveau beoordeeld worden.
- Er is één licht beschermde amfibiesoort geconstateerd.
- Er komen drie streng beschermde soorten reptielen voor, waarvan één soort valt onder Habitatrichtlijn valt. De soorten betreffen waarschijnlijk de Levendbarende hagedis, Hazelworm en als Habitatrichtlijnsoort Gladde slang.
- Er komen twee streng beschermde soorten zoogdieren voor, waarvan één soort onder de Habitatrichtlijn valt. In de directe omgeving (Speuldersbos) komen volgens bronnenonderzoek voor Wilde zwijn, Edelhert, Das, Ree en Boomarter voor.

Uit het bronnenonderzoek is gebleken dat het plangebied midden in het Natura2000-gebied "Veluwe" ligt. Er zal een toets moeten plaatsvinden om vast te stellen of er een vergunning nodig is om de ingreep uit te voeren. Tijdens deze toets is de hoofdvraag of er een kans is dat er een significant negatief effect bestaat voor de 17 habitattypen en 7 habitatrichtlijnsoorten waarvoor de Veluwe is aangewezen.

3.3. Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek is veel aandacht besteed aan onderzoek naar verblijf of mogelijk verblijf van beschermde diersoorten in het plangebied.

Flora

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet			
Plantensoort	Overtreding FF-wet artikel		Opmerkingen
	8		
< geen >			

Het grootse oppervlak in het plangebied is bedekt door weinig natuurlijk grasland. Meer natuurlijk grasland is slechts in de marges hiervan aanwezig.

De meest natuurlijke vegetaties op het terrein bestaan vooral uit ruderales, ruigte- en tredvegetaties. Goed ontwikkelde ruigte- en ruderales vegetaties zijn op verschillende terreindelen te vinden en zijn vooral van belang voor foeragerende diersoorten. Hoewel de soorten van een meer droge bodem domineren, is er ook een aandeel van vochtminnende soorten, zoals Viltige bastaardwederik (groeit massaal op het met steenslag verharde terreindeel), Moerasdroogbloem (komt vrij frequent in een lage presentie over het gehele terrein voor) en Echte duizendguldenkruid. Verder bevat het terrein soorten die afkomstig zijn uit bloemrijke zaadmengsels en exoten als Japanse duizendknoop en Reuzenbalsemien.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten, Rode-Lijstsoorten of anderszins bijzonder indicatieve soorten aangetroffen; gezien de huidige inrichting en recent gebruik van terrein worden deze ook niet verwacht.

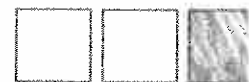
Vleermuizen

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Overtreding FF-wet artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
< geen >					

Alle bebouwing is onderzocht op plekken die door vleermuizen gebruikt zouden kunnen worden als overwintering- of zomerverblijf. Tevens is gekeken naar openingen die toegang kunnen geven tot de spouwruimten van muren en de aanwezigheid van toegankelijke isolatieruimten (bijvoorbeeld tussen dak en dakbeschot).

In de bebouwing zijn geen vleermuizen of sporen van aanwezigheid van vleermuizen geconstateerd.

De bebouwing biedt door de wijze van afwerking, constructie en door veel invallend van daglicht weinig verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen. De plaatsen waar de vleermuizen mogelijk zouden kunnen ophouden zijn een aantal dubbelwandige muren (zouthok, paardenstal) en onder dakbekleding. Het plangebied ligt in en omgeving die vooral habitat oplevert voor boom-bewonende vleermuizen (Rosse vleermuis) en minder voor soorten die zich veelal in en ge-

urbaniseerde omgeving ophouden. In de bomen in het bosje en in de solitaire bomen zijn geen holen aangetroffen die geschikt zijn voor verblijf vleermuizen.

Er is geen bat-detector onderzoek verricht en één schuur was tijdens onderzoek niet toegankelijk.

Overige zoogdieren

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Overtreding FF-wet artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
< geen >					

Er zijn twee licht beschermde zoogdieren geconstateerd: Haas en Konijn. Het plangebied biedt verder habitat aan kleine marterachtigen, Egel, Ree, Bosmuis en Rosse woelmuis. Van deze soorten zijn geen sporen aangetroffen.

De genoemde soorten staan vermeld op tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet; hiervoor geldt een automatische ontheffing bij andere "ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen".

Er zijn pootafdrukken, wroet- en mestsporen geconstateerd van het streng beschermde Wilde zwijn in de voortuin van de woning. Deze soort heeft in het plangebied echter geen vaste verblijfplaats en gebruikt het plangebied enkel als incidentele foerageerplaats.

Vogels

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Overtreding FF-wet artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
< geen >					
De ingreep is alleen toegestaan: • indien zich geen broedgevallen voordoen (kort vóór de ingreep controle hierop uit (laten) voeren); • indien geen nestrouwe soorten worden verstoord. Zo mogelijk vindt de ingreep plaats buiten het broedseizoen (globale indicatie: september - januari)					

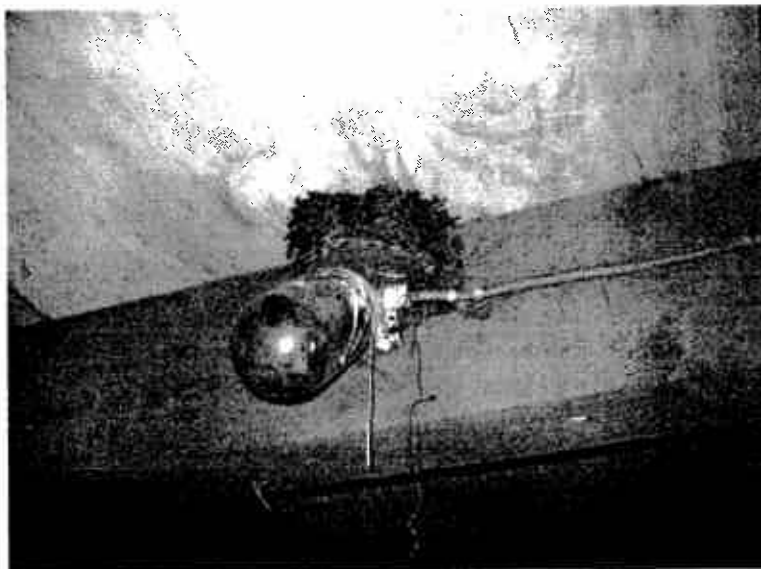
De bebouwing is onderzocht op verblijf, verblijfsporen en nesten van vogels.

Vooraf rond erf heerst een druk vogelleven. In de hagen op het erf is een Roodborst bezig met een tweede broedsel groot te brengen. Op het erf buiten de bebouwing zijn veelvuldig Huismus en Witte kwikstaart waargenomen, dit zijn soorten die in bebouwing nestelen, maar van deze soorten zijn geen nesten aangetroffen.

Op twee plaatsen (in de houten paardenstal en in een afgescheiden ruimte van de hoofdschuur) zijn verlaten zwaluwnesten aangetroffen, waarvan één met nog vers nestmateriaal.

Er is geen verblijf of mogelijk verblijf van uilen geconstateerd. In het bosje zijn geen haksporen van spechten of hollen in bomen die geschikt zijn voor verblijf van vogels.

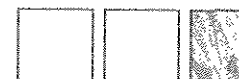
In het plangebied zijn drukke foera-geeractiviteiten van zowel Huiszwaluw als Boerenzwaluw waargenomen. Ander waarnemingen zijn gedaan van Ringmus en Putter. Deze soorten worden als zaadeters aange-etrokken door de kruidrijke ruigtevegetaties op het terrein. Groepjes staartmezen zijn op het beboste terreindeel waargenomen.

Amfibieën, reptielen en vissen

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Overtreding FF-wet artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
< geen >					

Door het ontbreken van begroeiing en door de diepte en het steile talud is de grote vijver (het enige water van belang in het plangebied) momenteel weinig geschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën, hoewel de grootste opportunisten onder hen (Bruine kikker en Gewone pad) in deze weinig waterrijke omgeving wel snel van elk soort water gebruik zullen maken. Ondanks het ontbreken van een natte groene infrastructuur wordt de vijver bevolkt door een kleine populatie (Middelste) groene kikkers. Dit is bij uitstek een soort, die aan vegetatierijke waters is gebonden en (in tegenstelling tot Bruine kikker) deze natte infrastructuur nodig heeft om zich te verspreiden. Mogelijk is de soort hier verspreid via siervijvers of door injectie van omgevingsvreemd water.

De genoemde soorten staan vermeld op tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet; voor de soorten van deze tabel geldt een automatische ontheffing bij onder andere "ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen".

Hoewel soorten als Levendbarende hagedis en Gladde slang in de omgeving voorkomen, biedt het plangebied niet het geschikte biotoop voor het voorkomen van deze soorten. De Hazelworm zou wel incidenteel naar het plangebied kunnen uitzwerven en schuilgelegenheid vinden.

In de een van de vijvers komen alleen siervissen voor; de andere twee vijvers bevatten geen vissen.

Insecten en andere ongewervelden

Verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet					
Soort(en) of soortengroep	Overtreding FF-wet artikel				Opmerkingen
	9	10	11	12	
< geen >					

Libellen

Ondanks het ontbreken van weinig natuurlijke habitat in de wijde omgeving voor deze soortgroep zijn nabij de vijver vijf algemene libelsoorten waargenomen. De Steenrode heidelibel is een soort die verder van het water kan afzwerven en ook in een droge omgeving als deze aangetroffen kan worden. De Gewone oeverlibel is bij uitstek een soort die als pionier zich voortplant in weinig begroeide waters. Echter Azuurwaterjuffer, Lantaarntje en Kleine rood-oogjuffer zijn aan meer vegetatierijke waters gebonden dan aanwezige vijver en eisen enige natte infrastructuur om zich te verspreiden.

Dagvlinders

Ondanks geschikte weersomstandigheden zijn tijdens veldbezoek weinig vlinderwaarnemingen gedaan. Naast enkele zeer algemene soorten is als meer specifieke soort het Zwartspriet dikkopje waargenomen. Deze is waargenomen op de kruidrijke plekken nabij de vijver in de zuidwesthoek van terrein. De met ruigtekruiden begroeide taluds van de droge greppelaluds op deze hoogte is een bijzondere insectenrijke plek in het plangebied.

Uit deze soortengroepen worden geen beschermde soorten verstoord door de geplande ingreep; een ontheffing wordt derhalve niet nodig geacht.

4. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

- De ingreep betreft het amoveren van de bestaande bebouwing en een deel van de groenvoorzieningen, waarna nieuwbouw van vier vrijstaande huizen op de planlocatie zal plaatsvinden. Een groot deel van de planlocatie blijft onbebouwd.
- Er worden naar verwachting geen streng beschermde soorten verstoord door de ingreep. Voor de soorten van tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet geldt een automatische ontheffing bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen.
- Het plangebied ligt midden in het Natura 2000-gebied "Veluwe" ligt. Er zal een voortoets moeten plaatsvinden om vast te stellen of er een vergunning nodig is om de ingreep uit te voeren.
- Het plangebied heeft over het algemeen een lage natuurwaarde, wat vooral het gevolg is van het intensieve beheer van het grote areaal aan grasland. De natuurlijke vegetaties zijn veelal een gevolg van bodemverstoring en bestaan uit relatief kruidrijke pioniersvegetatie, die voor een tijdelijke ecologische verrijking zorgen, doordat deze vegetaties extra foerageermogelijkheden bieden aan vogels en insecten.
- De bebouwing is van beperkt belang als nestgelegenheid voor zwaluwen en Huismussen, maar biedt te weinig schuilgelegenheid voor uilen, kleine marterachtigen en vleermuizen. Geconstateerd is dat de hagen op het terrein foerageer- en schuilgelegenheid aan vogels bieden.
- De inrichting (depot) en gebruik (opslag bouwmaterialen) van het terrein rond de bebouwing biedt enige schuilgelegenheid voor kleine zoogdieren en een soort als de Hazelworm. Deze soorten zijn echter niet aangetroffen.
- Het bos in het plangebied heeft alleen zeer algemene soorten en verkeert in een fase van instabiliteit ten gevolge van beheersingrepen, waardoor de lichtinval sterk is toegenomen. Een gevolg hiervan is overwoekering door exoten van de ondergroei. Indien de schaduwwerking van de houtgewassen groter wordt zal de agressieve Japanse duizendknoop weer teruggedrongen worden tot de randen. Het verdient aanbeveling om de diversiteit aan inheemse houtgewassen in het bos te stimuleren door bijvoorbeeld verwijderen van houtopslag van de Amerikaanse vogelkers.
- Bij de herinrichting van het plangebied is de natuurwaarde met weinig extra inspanning te vergroten. Het verdient aanbeveling om het grote areaal aan grasland op een meer natuurlijke wijze te beheren, zodat andere grassen en kruiden een kans krijgen, bijvoorbeeld door (gedeeltelijke) vershraling en extensieve begrazing. De nieuwe bebouwing kan dusdanig ingericht worden dat met name de zwaluw nestgelegenheid kan vinden.
- In het algemeen geldt dat de werkzaamheden ruim buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden; indien werkzaamheden in of rond het broedseizoen worden uitgevoerd, dient te worden vastgesteld dat er geen enkel broedgeval kan worden verstoord. Gezien het mogelijk voorkomen van nesten van onder andere Roodborst mag de sloop en verbouwing eerst plaatsvinden nadat de jonge vogels definitief zijn uitgevlogen en voordat zich nieuwe broedgevallen voordoen.
- Voor alle soorten (beschermd en niet beschermd) geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat de werkzaamheden zo worden uitgevoerd dat planten en dieren zo min mogelijk worden verstoord.
- In z'n algemeenheid dienen de verstorende werkzaamheden zo beperkt mogelijk te zijn (algemene zorgplicht). In elk geval dient de verstoring beperkt te blijven tot de (netto)

planlocatie. Ook materialenopslag, bouwketen etc. dienen zo mogelijk binnen de begrenzing van de planlocatie een plaats te krijgen, en in elk geval geen verstorend effect te hebben buiten de planlocatie.

- Ook dient, vanuit de zorgplicht, de periode van uitvoering zo gekozen te worden, dat dieren zo min mogelijk worden verstoord. Zo mogen geen bewoonde vogelnesten worden verstoord. Aanwezige dieren (algemene soorten, en soorten zonder bijzondere beschermingsstatus) worden weggevangen of op een onschadelijke wijze verdreven naar een geschikt biotoop³⁾.
- Bij de werkzaamheden is het van belang de bestaande, te handhaven landschapselementen als grasland, houtopstanden en struwelen niet aan te tasten.

³⁾ Voor het wegvangen, verdrijven of verplaatsen van beschermde soorten (ook die van tabel I) is een ontheffing in het kader van de FF-wet vereist!

BRONNEN

LITERATUUR

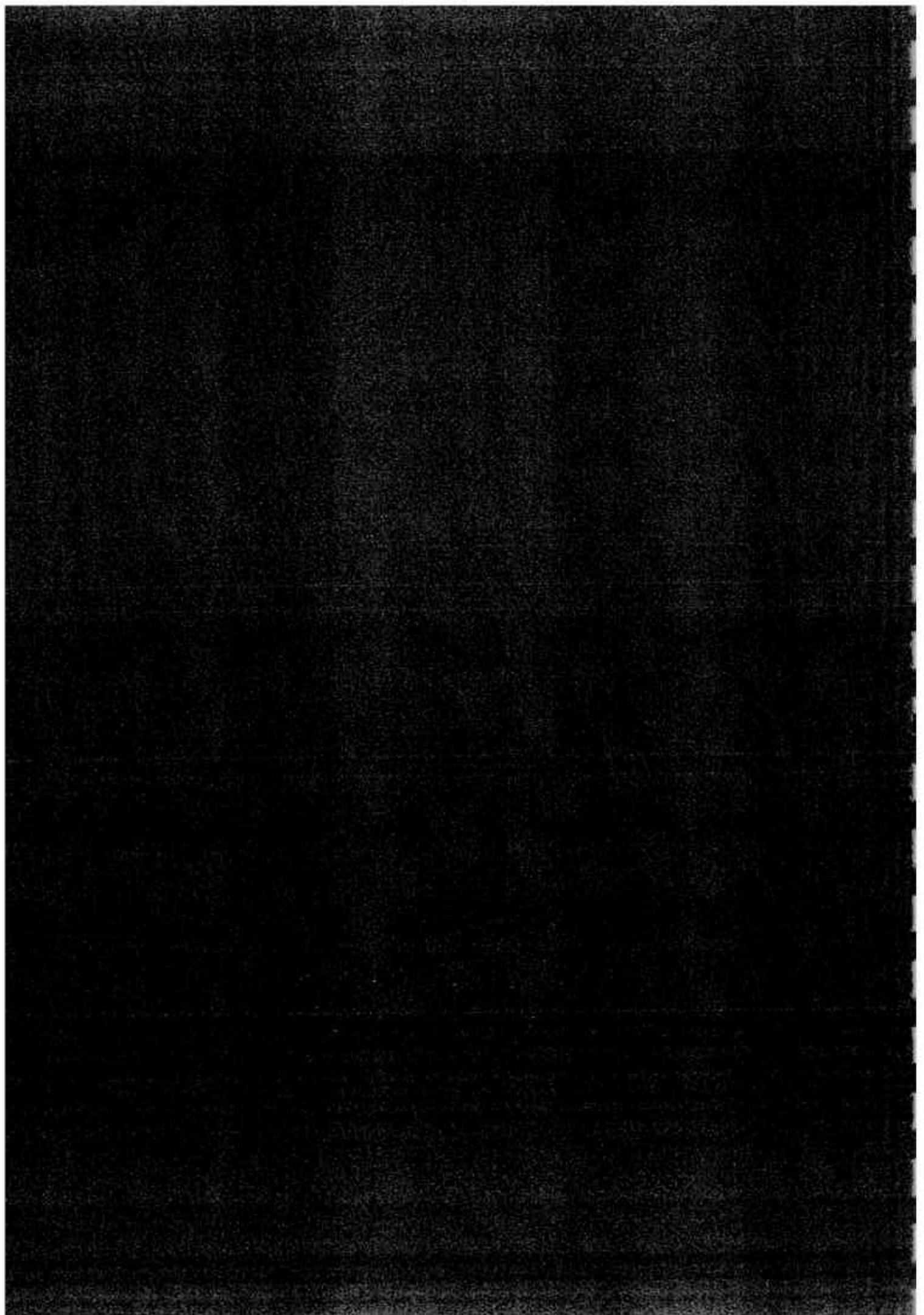
- Bos, F. en M. Wasscher**, 1998, *Veldgids Libellen* - KNNV uitgeverij, Utrecht
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M Thissen (red)**, 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. - Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging. Utrecht.
- Dienst Weg- en Waterbouwkunde**, 2004. Meerjarenprogramma Ontsnippering.
- Kapteyn, K.** 1995. *Vleermuizen in het landschap*. - Provincie Noord-Holland e.a., Uitgeverij Schuyt en Co, Haarlem.
- Kapteyn, K.**, 1999. *Vleermuizen in huis*. Uitgave van de provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers** 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen - Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. - KNNV-Uitgeverij, Utrecht
- Lina, P.H.C. en G. van Ommering**, 1994. *Bedreigde en kwetsbare zoogdieren in Nederland* - Informatie- en KennisCentrum natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Lina, P.H.C. en G. van Ommering**, 1996. *Bedreigde en kwetsbare vogels in Nederland: toelichting op de Rode Lijst* - Informatie- en KennisCentrum Natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Meijden, R. van der, B. Odé, C.L.G. Groen, J.-P.M. Witte en D. Bal**, 2000. *Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst*. - Nationaal Herbarium, Leiden en Stichting FLORON, Leiden.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit**, 2005. *Buiten aan het werk? Houd rekening met beschermde dieren en planten!* - Brochure Min. van LNV.
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat e.a.**, 2004. *Meerjarenprogramma Ontsnippering*.
- Ommering, G. Van, I. van Halder, C.A.M. van Swaaij en I. Wynhoff**, 1995, *Bedreigde en kwetsbare dagvlinders in Nederland*, - IKC Natuurbeheer, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.
- Hustings, F. & J.W. Vergeer**, 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels*. - KNNV-uitgeverij.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra**, 1985. *Nederlandse ecologische flora, wilde planten en hun relaties*. - IVN i.s.m. VARA en VEWIN.

INTERNET

- Het Natuurloket (www.natuurloket.nl)
- Min. van LNV (www2.minlenv/thema/groen/natuur/natura2000/gebieden)
- Ravon (www.ravon.nl)

Einlagen

Bijlage I. Overzicht beschermingsregimes AMvB Flora- en faunawet

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (FF-wet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het *Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen* (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in de oorspronkelijke tabellen van het ministerie van LNV niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). De vogelsoorten zijn door De Groene Ruimte als tabel 4 toegevoegd in deze bijlage.

R = soort van de Rode Lijst (alleen tabellen 1 t/m 3).

Van de met * gemarkeerde vogelsoorten in tabel 4 zijn de verblijfplaatsen ook buiten het broedseizoen beschermd (interpretatie mond. med. ministerie van LNV).

In de tabellen zijn de in (de directe omgeving van) het plangebied voorkomende soorten, die (naar verwachting) door de ingreep worden verstoord, waarvoor op basis van hun beschermingsstatus een ontheffing nodig wordt geacht, in rood aangegeven. De soorten waarvoor nader onderzoek nodig wordt geacht zijn in oranje aangegeven. Tevens is in rood of oranje aangegeven welke artikelen uit de FF-wet (8 t/m 12) naar verwachting worden overtreden. De soorten die door de ingreep, bij navolging van de opgenomen aanbevelingen, naar verwachting niet worden verstoord en/of waarvoor op basis van hun beschermingsstatus geen ontheffing nodig wordt geacht, zijn in blauw weergegeven.

De grijze arcering van een vakje betekent: niet van toepassing.

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting tabel 2

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3).

Toelichting tabel 3

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van

LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de FF-wet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

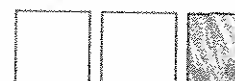
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:
 - 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang⁴⁾;
 - 2) er is geen alternatief;
 - 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).
- De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Toelichting tabel 4.

- De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten, zoals voor de soorten van tabel 3.

⁴⁾

- onderzoek en onderwijs
- repopulatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

de groene ruim

Tabel 1: Algemene soorten

Zoogdieren		8	9	10	11	12
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>					
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>					
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>					
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>					
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>					
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>					
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>					
Haas	<i>Lepus europeus</i>					
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>					
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>					
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>					
Mol	<i>Talpa europea</i>					
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>					
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>					
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>					
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>					
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>					
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>					
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>					
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>					
Reptielen en amfibieën		8	9	10	11	12
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>					
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>					
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>					
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>					
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>					
Mieren		8	9	10	11	12
Behaarde rode bosmier	<i>Formica rufa</i>					
Kale rode bosmier	<i>Formica polyctena</i>					
Stronkmier	<i>Formica truncorum</i>					
Zwartrugbosmier	<i>Formica pratensis</i>					
Slakken		8	9	10	11	12
Wijngaardslak	<i>Helix pomatia</i>					
Vaatplanten		8	9	10	11	12
Aardaker	<i>Lathyrus tuberosus</i>					
Akkerklokje	<i>Campanula rapunculoides</i>					
Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>					
Breed klokje	<i>Campanula latifolia</i>					
Dotterbloem ⁵⁾	<i>Caltha palustris</i>					
Gewone vogelmelk	<i>Ornithogalum umbellatum</i>					
Grasklokje	<i>Campanula rotundifolia</i>					
Grote kaardenbol	<i>Dipsacus fullonum</i>					
Kleine maagdenpalm	<i>Vinca minor</i>					
Knikkende vogelmelk	<i>Ornithogalum nutans</i>					

⁵⁾ Met uitzondering van de Spindotterbloem.

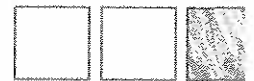
Koningsvaren	<i>Osmunda regalis</i>					
Slanke sleutelbloem	<i>Primula elatior</i>					
Zwanebloem	<i>Butomus umbellatus</i>					

Tabel 2: Overige soorten

Zoogdieren			8	9	10	11	12
Damhert	R	<i>Dama dama</i>					
Edelhert		<i>Cervus elaphus</i>					
Eekhoorn		<i>Sciurus vulgaris</i>					
Grijze zeehond	R	<i>Halichoerus grypus</i>					
Grote bosmuis	R	<i>Apodemus flavicollis</i>					
Steenmarter		<i>Martes foina</i>					
Wild zwijn		<i>Sus scrofa</i>					
Reptielen en amfibieën			8	9	10	11	12
Alpenwatersalamander		<i>Triturus alpestris</i>					
Levendbarende hagedis		<i>Lacerta vivipara</i>					
Dagvlinders			8	9	10	11	12
Moerasparelmoervlinder	R	<i>Euphydryas aurinia</i>					
Vals heideblauwtje	R	<i>Lycaeides idas</i>					
Vissen			8	9	10	11	12
Bermpje		<i>Noemacheilus barbatulus</i>					
Kleine modderkruiper		<i>Cobitis taenia</i>					
Meerval		<i>Silurus glanis</i>					
Rivierdonderpad		<i>Cottus gobio</i>					
Vaatplanten			8	9	10	11	12
Aangebrande orchis	R	<i>Orchis ustulata</i>					
Aapjesorchis	R	<i>Orchis simia</i>					
Beenbreek	R	<i>Narthecium ossifragum</i>					
Bergklokje		<i>Campanula rhomboidalis</i>					
Bergnachtorchis	R	<i>Platanthera chlorantha</i>					
Bijenorchis		<i>Ophrys apifera</i>					
Blaasvaren	R	<i>Cystopteris fragilis</i>					
Blauwe zeedistel		<i>Eryngium maritimum</i>					
Bleek bosvogeltje	R	<i>Cephalanthera damasonium</i>					
Bokkenorchis	R	<i>Himantoglossum hircinum</i>					
Brede orchis	R	<i>Dactylorhiza majalis majalis</i>					
Bruinrode wespenorchis	R	<i>Epipactis atrorubens</i>					
Daslook		<i>Allium ursinum</i>					
Dennenorchis	R	<i>Goodyera repens</i>					
Duitse gentiaan	R	<i>Gentianella germanica</i>					
Franjegentiaan	R	<i>Gentianella ciliata</i>					
Geelgroene wespenorchis	R	<i>Epipactis muelleri</i>					
Gele helmblom		<i>Pseudofumaria lutea</i>					
Gevlekte orchis	R	<i>Dactylorhiza maculata</i>					
Groene nachtorchis	R	<i>Coeloglossum viride</i>					
Groensteel	R	<i>Asplenium viride</i>					
Grote keverorchis	R	<i>Listera ovata</i>					
Grote muggenorchis	R	<i>Gymnadenia conopsea</i>					
Gulden sleutelbloem	R	<i>Primula veris</i>					
Harlekijn	R	<i>Orchis morio</i>					
Herfstschroeforchis	R	<i>Spiranthes spiralis</i>					
Hondskruid	R	<i>Anacamptis pyramidalis</i>					
Honingorchis	R	<i>Herminium monorchis</i>					

Jeneverbes	R	Juniperus communis							
Klein glaskruid		Parietaria judaica							
Kleine keverorchis	R	Listera cordata							
Kleine zonnedauw	R	Drosera intermedia							
Klokjesgentiaan	R	Gentiana pneumonanthe							
Kluwenklokje	R	Campanula glomerata							
Koraalwortel	R	Corallorhiza trifida							
Kruisbladgentiaan	R	Gentiana cruciata							
Lange ereprijs		Veronica longifolia							
Lange zonnedauw	R	Drosera anglica							
Mannetjesorchis	R	Orchis mascula							
Maretak		Viscum album							
Moeraswespenorchis	R	Epipactis palustris							
Muurbloem	R	Erysimum cheiri							
Parnassia	R	Parnassia palustris							
Pijlscheefkelk	R	Arabis hirsuta sagittata							
Poppenorchis	R	Aceras anthropophorum							
Prachtklokje		Campanula persicifolia							
Purperorchis	R	Orchis purpurea							
Rapunzelklokje	R	Campanula rapunculus							
Rechte driehoeksvaren	R	Gymnocarpium robertianum							
Rietorchis		Dactylorhiza majalis praetermissa							
Ronde zonnedauw	R	Drosera rotundifolia							
Rood bosvogeltje	R	Cephalanthera rubra							
Ruig klokje		Campanula trachelium							
Schubvaren	R	Ceterach officinarum							
Slanke gentiaan	R	Gentianella amarella							
Soldaatje	R	Orchis militaris							
Spaanse ruiter	R	Cirsium dissectum							
Steenanjer	R	Dianthus deltoides							
Steenbreekvaren		Asplenium trichomanes							
Stengelloze sleutelbloem	R	Primula vulgaris							
Stengelomvattend havikskruid	R	Hieracium amplexicaule							
Stijf hardgras	R	Catapodium rigidum							
Tongvaren		Asplenium scolopendrium							
Valkruid	R	Arnica montana							
Veenmosorchis	R	Hammarbya paludosa							
Veldgentiaan	R	Gentianella campestris							
Veldsalie	R	Salvia pratensis							
Vleeskleurige orchis	R	Dactylorhiza incarnata							
Vliegenorchis	R	Ophrys insectifera							
Vogelnestje	R	Neottia nidus-avis							
Voorjaarsadonis		Adonis vernalis							
Wantsenorchis	R	Orchis coriophora							
Waterdrieblad	R	Menyanthes trifoliata							
Weideklokje	R	Campanula patula							
Welriekende nachtorchis	R	Platanthera bifolia							
Wilde gagel	R	Myrica gale							
Wilde herfsttijloos		Colchicum autumnale							
Wilde kievitsbloem	R	Fritillaria meleagris							

de groene ruimte

Wilde marjolein		Origanum vulgare					
Wit bosvogeltje	R	Cephalanthera longifolia					
Witte muggenorchis	R	Pseudorchis albida					
Zinkviooltje	R	Viola lutea calaminaria					
Zomerklokje	R	Leucojum aestivum					
Zwartsteel		Asplenium adiantum-nigrum					
Kevers			8	9	10	11	12
Vliegend hert		Lucanus cervus					
Kreeftachtigen			8	9	10	11	12
Rivierkreeft		Astacus astacus					

Tabel 3: Soorten bijlage IV HR/bijlage I AMvB

Bijlage I AMvB		8	9	10	11	12
Zoogdieren						
Das	Meles meles					
Boommarter	R Martes martes					
Eikelmuis	R Eliomys quercinus					
Gewone zeehond	R Phoca vitulina					
Veldspitsmuis	R Crocidura leucodon					
Waterspitsmuis	R Neomys fodiens					
Reptielen en amfibieën						
Adder	R Vipera berus					
Hazelworm	R Anguis fragilis					
Ringslang	R Natrix natrix					
Vinpootsalamander	R Triturus helveticus					
Vuursalamander	R Salamandra salamandra					
Vissen						
Beekprik	R Lampetra planeri					
Bittervoorn	R Rhodeus cericeus					
Elrits	R Phoxinus phoxinus					
Gestippelde alver	R Alburnoides bipunctatus					
Grote modderkruiper	R Misgurnus fossilis					
Rivierprik	Lampetra fluviatilis					
Dagvlinders						
Bruin dikkopje	R Erynnis tages					
Dwergblauwtje	R Cupido minimus					
Dwergdikkopje	R Thymelicus acteon					
Groot geaderd witje	R Aporia crataegi					
Grote ijsvogelvlinder	R Limenitis populi					
Heideblauwtje	R Plebejus argus					
Iepepage	R Strymonidia w-album					
Kalkgraslanddikkopje	R Spialia sertorius					
Keizersmantel	R Argynnis paphia					
Klaverblauwtje	R Cyaniris semiargus					
Purperstreepparelmoervlinder	R Brenthis ino					
Rode vuurvlinder	R Palaeochrysopehanus hippothoe					
Rouwmantel	R Nymphalis antiopa					
Tweekleurig hooibeestje	R Coenonympha arcania					
Veenbesparelmoervlinder	R Bolaria aquilonais					
Veenhooibeestje	R Coenonympha tullia					
Veldparelmoervlinder	R Melitaea cinxia					
Woudparelmoervlinder	R Melitaea diamina					
Zilvervlek	R Clossiana euphrosyne					
Vaatplanten						
Groot zee gras	R Zostera marina					

Bijlage IV Habitatrichtlijn		8	9	10	11	12
Zoogdieren						
Baardvleermuis		Myotis mystacinus				
Bechstein's vleermuis	R	Myotis bechsteinii				
Bever	R	Castor fiber				
Bosvleermuis		Nyctalus leisleri				
Brandt's vleermuis	R	Myotis brandtii				
Bruinvis	R	Phocoena phocoena				
Euraziatische lynx		Lynx lynx				
Franjestaart	R	Myotis nattereri				
Gewone dolfijn		Delphinus delphis				
Gewone dwergvleermuis		Pipistrellus pipistrellus				
Gewone grootoorvleermuis		Plecotus auritus				
Grijze grootoorvleermuis	R	Plecotus austriacus				
Grote hoefijzerneus		Rhinolophus ferrumequinum				
Hamster	R	Cricetus cricetus				
Hazelmuis	R	Muscardinus avellanarius				
Ingekorven vleermuis	R	Myotis emarginatus				
Kleine dwergvleermuis		Pipistrellus pygmaeus				
Kleine hoefijzerneus	R	Rhinolophus hipposideros				
Laatvlieger		Eptesicus serotinus				
Meervleermuis		Myotis dasycneme				
Mopsvleermuis		Barbastella barbastellus				
Nathusius' dwergvleermuis		Pipistrellus nathusii				
Noordse woelmuis	R	Microtus oeconomus				
Otter	R	Lutra lutra				
Rosse vleermuis		Nyctalus noctula				
Tuimelaar	R	Tursiops truncatus				
Tweekleurige vleermuis		Vespertilio murinus				
Vale vleermuis	R	Myotis myotis				
Watervleermuis		Myotis daubentonii				
Wilde kat		Felis silvestris				
Witflankdolfijn		Lagenorhynchus acutus				
Witsnuitdolfijn		Lagenorhynchus albirostris				
Reptielen en amfibieën						
Boomkikker	R	Hyla arborea				
Geelbuikvuurpad	R	Bombina variegata				
Gladde slang	R	Coronella austriacus				
Heikikker	R	Rana arvalis				
Kamsalamander	R	Triturus cristatus				
Knoflookpad	R	Pelobates fuscus				
Muurhagedis	R	Podarcis muralis				
Poelkikker	R	Rana lessonae				
Rugstreeppad		Bufo calamita				
Vroedmeesterpad	R	Alytes obstetricans				
Zandhagedis	R	Lacerta agilis				

Dagvlinders			8	9	10	11	12
Donker pimpernelblauwtje	R	Maculinea nausithous					
Grote vuurvliinder	R	Lycaena dispar					
Pimpernelblauwtje	R	Maculinea teleius					
Tijmblauwtje	R	Maculinea arion					
Zilverstreephooiibeestje	R	Coenonympha hero					
Libellen			8	9	10	11	12
Bronslibel		Oxygastra curtisii					
Gaffellibel	R	Ophiogomphus cecilia					
Gevlekte witsnuitlibel	R	Leucorrhinia pectoralis					
Groene glazenmaker	R	Aeshna viridis					
Noordse winterjuffer	R	Sympecma paedisca					
Oostelijke witsnuitlibel	R	Leucorrhinia albifrons					
Rivierrombout	R	Stylurus flavipes					
Sierlijke witsnuitlibel	R	Leucorrhinia caudalis					
Vissen			8	9	10	11	12
Houting		Conegonus oxyrrhynchus					
Steur	R	Acipenser sturio					
Vaatplanten			8	9	10	11	12
Drijvende waterweegbree	R	Luronium natans					
Groenknolorchis	R	Liparis loeselii					
Kruipend moerasscherm	R	Apium repens					
Zomerschroeforchis	R	Spiranthes aestivalis					
Kevers			8	9	10	11	12
Brede geelrandwaterroofkever		Dytiscus latissimus					
Gestreepte waterroofkever		Graphoderus bilineatus					
Heldenbok		Cerambyx cerdo					
Juchtleerkever		Osmoderma eremita					
Tweekleppigen			8	9	10	11	12
Bataafse stroommossel	R	Unio crassus					

Tabel 4: Vogels

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Aalscholver	Phalacrocorax carbo					
Alk	Alca torda					
Appelvink	Coccothraustes coccothraustes					
Baardmannetje	Panurus biarmicus					
Barmsijs	Carduelis flammea					
Beflijster	Turdus torquatus					
Bergeend	Tadorna tadorna					
Bergfluitier	Phylloscopus bonelli					
Bijeneter	Merops apiaster					
Blauwborst	Luscinia svecica					
Blauwe kiekendief	Circus cyaneus					
Blauwe reiger	Ardea cinerea					
Boerenzwaluw	Hirundo rustica					
Bokje	Lymnocyptes minimus					
Bontbekplevier	Charadrius hiaticula					
Bonte kraai	Corvus corone cornix					
Bonte strandloper	Calidris alpina					
Bonte vliegenvanger	Ficedula hypoleuca					
Boomklever	Sitta europaea					
Boomkruiper	Certhia brachydactyla					
Boomleeuwerik	Lullula arborea					
Boompieper	Anthus trivialis					
Boomvalk	Falco subbuteo					
Bosrietzanger	Acrocephalus palustris					
Bosruiter	Tringa glareola					
Bosuil	* Strix aluco					
Braamsluiper	Sylvia curruca					
Brandgans	Branta leucopsis					
Breedbekstrandloper	Limicola falcinellus					
Brilduiker	Bucephala clangula					
Brilzeeëend	Melanitta perspicillata					
Bruine kiekendief	Circus aeruginosus					
Buidelmees	Remiz pendulinus					
Buizerd	* Buteo buteo					
Canadese gans	Branta canadensis					
Casarca	Tadorna ferruginea					
Cetti's zanger	Cettia cetti					
Dikbekzeekoet	Uria lomvia					
Dodaars	Tachybaptus ruficollis					
Draaihals	Jynx torquilla					
Drieteenmeeuw	Rissa tridactyla					
Drieteenstrandloper	Calidris alba					
Duinpieper	Anthus campestris					
Dwerggans	Anser erythropus					
Dwerggors	Emberiza pusilla					
Dwergmeeuw	Larus minutus					
Dwergstern	Sterna albifrons					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Eidereend	Somateria mollissima					
Ekster	Pica pica					
Engelse kwikstaart	Motacilla flava flavissima					
Europese kanarie	Serinus serinus					
Fazant	Phasianus colchicus					
Fitis	Phylloscopus trochilus					
Flamingo	Phoenicopterus ruber					
Fluiter	Phylloscopus sibilatrix					
Frater	Carduelis flavirostris					
Fuut	Podiceps cristatus					
Geelgors	Emberiza citrinella					
Geelpootmeeuw	Larus cachinnans					
Geelsnavelduiker	Gavia adamsii					
Gekraagde roodstaart	Phoenicurus phoenicurus					
Gele kwikstaart s.l.	Motacilla flava					
Gele kwikstaart s.s.	Motacilla flava flava					
Geoorde fuut	Podiceps nigricollis					
Gierzwaluw	Apus apus					
Glanskop	Parus palustris					
Goudhaantje	Regulus regulus					
Goudplevier	Pluvialis apricaria					
Goudvink	Pyrrhula pyrrhula					
Grasmus	Sylvia communis					
Graspieper	Anthus pratensis					
Grauwe franjepoot	Phalaropus lobatus					
Grauwe gans	Anser anser					
Grauwe gors	Miliaria calandra					
Grauwe kiekendief	Circus pygargus					
Grauwe klauwier	Lanius collurio					
Grauwe pijlstormvogel	Puffinus griseus					
Grauwe vliegenvanger	Muscicapa striata					
Griël	Burhinus oedicephalus					
Groene specht	* Picus viridis					
Groenling	Carduelis chloris					
Groenpootruiter	Tringa nebularia					
Grote barmsijs	Carduelis flammea flammea					
Grote bonte specht	* Picoides major					
Grote burgemeester	Larus hyperboreus					
Grote gele kwikstaart	Motacilla cinerea					
Grote jager	Stercorarius skua					
Grote karekiet	Acrocephalus arundinaceus					
Grote kruisbek	Loxia pytyopsittacus					
Grote lijster	Turdus viscivorus					
Grote mantelmeeuw	Larus marinus					
Grote pieper	Anthus richardi					
Grote pijlstormvogel	Puffinus gravis					
Grote stern	Sterna sandvicensis					
Grote trap	Otis tarda					
Grote zaagbek	Mergus merganser					

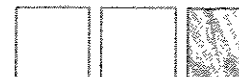
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Grote zeeëend	Melanitta fusca					
Grote zilverreiger	Egretta alba					
Grutto	Limosa limosa					
Haakbek	Pinicola enucleator					
Havik	* Accipiter gentilis					
Heggenus	Prunella modularis					
Holenduif	Columba oenas					
Hop	Upupa epops					
Houtduif	Columba palumbus					
Houtsnip	Scolopax rusticola					
Huisemus	Passer domesticus					
Huiszwaluw	Delichon urbica					
Ijsduiker	Gavia immer					
Ijseend	Clangula hyemalis					
Ijsgors	Calcarius lapponicus					
Ijsvogel	Alcedo atthis					
Jan van gent	Sula bassana					
Kanoetstrandloper	Calidris canutus					
Kauw	Corvus monedula					
Keep	Fringilla montifringilla					
Kemphaan	Philomachus pugnax					
Kerkuil	* Tyto alba					
Kievit	Vanellus vanellus					
Klapekster	Lanius excubitor					
Klein waterhoen	Porzana parva					
Kleine alk	Alle alle					
Kleine barmsijs	Carduelis flammea cabaret					
Kleine bonte specht	Picoides minor					
Kleine burgemeester	Larus glaucoides					
Kleine jager	Stercorarius parasiticus					
Kleine karekiet	Acrocephalus scirpaceus					
Kleine klapekster	Lanius minor					
Kleine mantelmeeuw	Larus fuscus					
Kleine plevier	Charadrius dubius					
Kleine rietgans	Anser brachyrhynchus					
Kleine strandloper	Calidris minuta					
Kleine vliegenvanger	Ficedula parva					
Kleine zilverreiger	Egretta garzetta					
Kleine zwaan	Cygnus columbianus					
Kleinst waterhoen	Porzana pusilla					
Kleinste jager	Stercorarius longicaudus					
Kluut	Recurvirostra avosetta					
Kneu	Carduelis cannabina					
Knobbelzwaan	Cygnus olor					
Koekoek	Cuculus canorus					
Koereiger	Bubulcus ibis					
Kokmeeuw	Larus ridibundus					
Kolgans	Anser albifrons					
Koolmees	Parus major					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Koperwiek	Turdus iliacus					
Korhoen	Tetrao tetrix					
Kortsnavelboomkruiper	Certhia familiaris macrodactyla					
Kraanvogel	Grus grus					
Krakeend	Anas strepera					
Kramsvogel	Turdus pilaris					
Krekelzanger	Locustella fluviatilis					
Krombekstrandloper	Calidris ferruginea					
Krooneend	Netta rufina					
Kruisbek	Loxia curvirostra					
Kuifaalscholver	Phalacrocorax aristotelis					
Kuifduiker	Podiceps auritus					
Kuifeend	Aythya fuligula					
Kuifkoekoek	Clamator glandarius					
Kuifleeuwerik	Galerida cristata					
Kuifmees	Parus cristatus					
Kwak	Nycticorax nycticorax					
Kwartel	Coturnix coturnix					
Kwartelkoning	Crex crex					
Lachstern	Gelochelidon nilotica					
Lepelaar	Platalea leucorodia					
Matkop	Parus montanus					
Meerkoet	Fulica atra					
Merel	Turdus merula					
Middelste bonte specht *	Picoides medius					
Middelste jager	Stercorarius pomarinus					
Middelste zaagbek	Mergus serrator					
Morinelplevier	Charadrius morinellus					
Nachtegaal	Luscinia megarhynchos					
Nachtzwaluw	Caprimulgus europaeus					
Nonnetje	Mergus albellus					
Noordse gele kwikstaart	Motacilla flava thunbergi					
Noordse pijlstormvogel	Puffinus puffinus					
Noordse stern	Sterna paradisaea					
Noordse stormvogel	Fulmarus glacialis					
Notekraker	Nucifraga caryocatactes					
Oehoe *	Bubo bubo					
Oeverloper	Actitis hypoleucos					
Oeverpieper	Anthus spinoletta littoralis					
Oeverzwaluw	Riparia riparia					
Ooievaar	Ciconia ciconia					
Ortolaan	Emberiza hortulana					
Paapje	Saxicola rubetra					
Paarse strandloper	Calidris maritima					
Papegaaiduiker	Fratercula arctica					
Parelduiker	Gavia arctica					
Patrijs	Perdix perdix					
Pestvogel	Bombycilla garrulus					
Pijlstaart	Anas acuta					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Pimpelmees	Parus caeruleus					
Poelruiter	Tringa stagnatilis					
Poelsnip	Gallinago media					
Porseleinhoen	Porzana porzana					
Purperreiger	Ardea purpurea					
Putter	Carduelis carduelis					
Raaf	Corvus corax					
Ralreiger	Ardeola ralloides					
Ransuil	* Asio otus					
Regenwulp	Numenius phaeopus					
Reuzenster	Sterna caspia					
Rietgans	Anser fabalis					
Rietgors	Emberiza schoeniclus					
Rietzanger	Acrocephalus schoenobaenus					
Ringmus	Passer montanus					
Rode patrijs	Alectoris rufa					
Rode wouw	* Milvus milvus					
Roek	Corvus frugilegus					
Roerdomp	Botaurus stellaris					
Roodborst	Erithacus rubecula					
Roodborsttapuit	Saxicola torquata					
Roodhalsfuut	Podiceps grisegena					
Roodhalsgans	Branta ruficollis					
Roodkeelduiker	Gavia stellata					
Roodkeelpieper	Anthus cervinus					
Roodkopklauwier	Lanius senator					
Roodmus	Carpodacus erythrinus					
Roodpootvalk	Falco vespertinus					
Rosse franjepoot	Phalaropus fulicaria					
Rosse grutto	Limosa lapponica					
Rotgans	Branta bernicla					
Rotsduif	Columba livia					
Rouwkwikstaart	Motacilla alba yarrellii					
Roze spreeuw	Sturnus roseus					
Ruigpootbuizerd	Buteo lagopus					
Ruigpootuil	* Aegolius funereus					
Scharrelaar	Coracias garrulus					
Scholekster	Haematopus ostralegus					
Sijs	Carduelis spinus					
Slangarend	* Circaetus gallicus					
Slechtvalk	* Falco peregrinus					
Slobeend	Anas clypeata					
Smelleken	Falco columbarius					
Smient	Anas penelope					
Sneeuwgans	Anser caerulescens					
Sneeuwgors	Plectrophenax nivalis					
Snor	Locustella luscinioides					
Sperwer	* Accipiter nisus					
Sperwergrasmus	Sylvia nisoria					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Spotvogel	Hippolais icterina					
Spreeuw	Sturnus vulgaris					
Sprinkhaanzanger	Locustella naevia					
Staartmees	Aegithalos caudatus					
Steenarend	Aquila chrysaetos					
Steenloper	Arenaria interpres					
Steenuil	* Athene noctua					
Steltkluut	Himantopus himantopus					
Stormmeeuw	Larus canus					
Stormvogeltje	Hydrobates pelagicus					
Strandleeuwerik	Eremophila alpestris					
Strandplevier	Charadrius alexandrinus					
Tafeleend	Aythya ferina					
Taigaboomkruiper	Certhia familiaris					
Taigarietgans	Anser fabalis fabalis					
Tapuit	Oenanthe oenanthe					
Temmincks strandloper	Calidris temminckii					
Tijftjaf	Phylloscopus collybita					
Toendrarietgans	Anser fabalis rossicus					
Toppereend	Aythya marila					
Torenvalk	Falco tinnunculus					
Tuinfluitier	Sylvia borin					
Tureluur	Tringa totanus					
Turkse tortel	Streptopelia decaocto					
Vaal stormvogeltje	Oceanodroma leucorhoa					
Veldleeuwerik	Alauda arvensis					
Velduil	Asio flammeus					
Vink	Fringilla coelebs					
Visarend	* Pandion haliaetus					
Visdief	Sterna hirundo					
Vlaamse gaai	Garrulus glandarius					
Vorkstaartmeeuw	Larus sabini					
Vuurgoudhaantje	Regulus ignicapillus					
Waaierstaartzanger	Cisticola juncidis					
Waterhoen	Gallinula chloropus					
Waterpieper	Anthus spinoletta spinoletta					
Waterral	Rallus aquaticus					
Waterrietzanger	Acrocephalus paludicola					
Watersnip	Gallinago gallinago					
Waterspreeuw	Cinclus cinclus					
Wespendief	* Pernis apivorus					
Wielewaal	Oriolus oriolus					
Wilde eend	Anas platyrhynchos					
Wilde zwaan	Cygnus cygnus					
Winterkoning	Troglodytes troglodytes					
Wintertaling	Anas crecca					
Witbandkruisbek	Loxia leucoptera					
Witbuikrotgans	Branta bernicla hrota					
Witgatje	Tringa ochropus					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	8	9	10	11	12
Witooegeend	<i>Aythya nyroca</i>					
Witstuitbarmsijs	<i>Carduelis hornemanni</i>					
Witte kwikstaart s.l.	<i>Motacilla alba</i>					
Witte kwikstaart s.s.	<i>Motacilla alba alba</i>					
Witvleugelstern	<i>Chlidonias leucopterus</i>					
Witwangstern	<i>Chlidonias hybridus</i>					
Woudaapje	<i>Ixobrychus minutus</i>					
Wulp	<i>Numenius arquata</i>					
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>					
Zeearend	* <i>Haliaeetus albicilla</i>					
Zeekoet	<i>Uria aalge</i>					
Zilvermeeuw	<i>Larus argentatus</i>					
Zilverplevier	<i>Pluvialis squatarola</i>					
Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>					
Zomertortel	<i>Streptopelia turtur</i>					
Zwarte ibis	<i>Plegadis falcinellus</i>					
Zwarte kraai	<i>Corvus corone corone</i>					
Zwarte mees	<i>Parus ater</i>					
Zwarte ooievaar	<i>Ciconia nigra</i>					
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>					
Zwarte ruiters	<i>Tringa erythropus</i>					
Zwarte specht	* <i>Dryocopus martius</i>					
Zwarte stern	<i>Chlidonias niger</i>					
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>					
Zwarte zeekoet	<i>Cephus grylle</i>					
Zwarte zeeëend	<i>Melanitta nigra</i>					
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>					
Zwartkopmeeuw	<i>Larus melanocephalus</i>					

